

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล
อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนให้งานของรัฐ มีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานก่อให้เกิดการทุจริต โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนหน่วยงานสังกัด/กำกับทั้งหน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัดเพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือลดการทุจริตในภาครัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. จะทำการประเมินเชิงคุณภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานภาครัฐ มุ่งเน้นการวางระบบเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ลดความเสี่ยงการทุจริตให้ได้มากที่สุด

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาจะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรอื่นที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์กรบริหารส่วนตำบลโนนตาล ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อเป็นการส่งเสริมการบริหารตามกรอบธรรมาภิบาล มาตรการในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยมีตัวชี้วัดสามัญ คือ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยจะต้องอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ โดยในแผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบมุ่งเน้นการปรับ “ระบบ” เพื่อลดสำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและทันต่อพลวัตของการทุจริตรวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (corruption Perceptions Index : cPI) ได้อย่างเป็นรูปธรรมและลดโอกาสการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำพองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรใสสะอาด คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการบริหารจัดการองค์การให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและน่าเชื่อถือโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งหมายถึงการไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการวัด สภาวะธรรมาภิบาลของธนาคารโลก การประเมินความเสี่ยง จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นในองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริตหรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ ยับยั้ง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วเพราะมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตที่เหมาะสม และสมเหตุสมผล หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของทุกภาระงานโดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล ได้ให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายขององค์กร โดยจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นประจำทุกปี

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๑.๑ วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร

- ๑) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
- ๒) เพื่อกำหนดมาตรการกิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ๔) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกันการพิจารณาความเสี่ยงการกำหนดประเด็นวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติตามทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติตามหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (control Environment) ตามมาตรฐาน cOSO ๒๐๑๓ (committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน cOSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal control over Financial Report –Guidance for Small Public companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on monitoring of Internal control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Interna control Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนอง ความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ สำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน cOSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

→ corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

→ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร

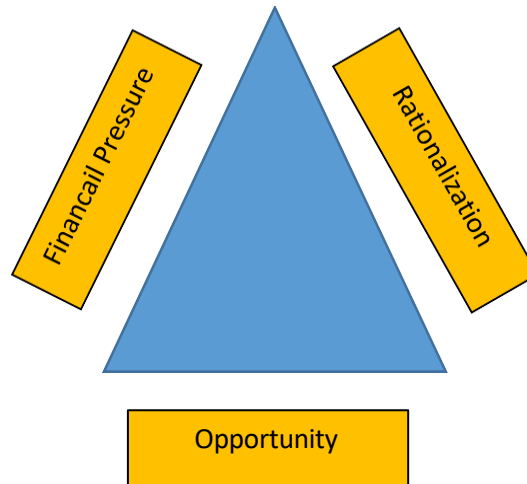
→ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

→ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะอาจเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต

องค์ประกอบของการทุจริตหรือสามเหลี่ยมทุจริต

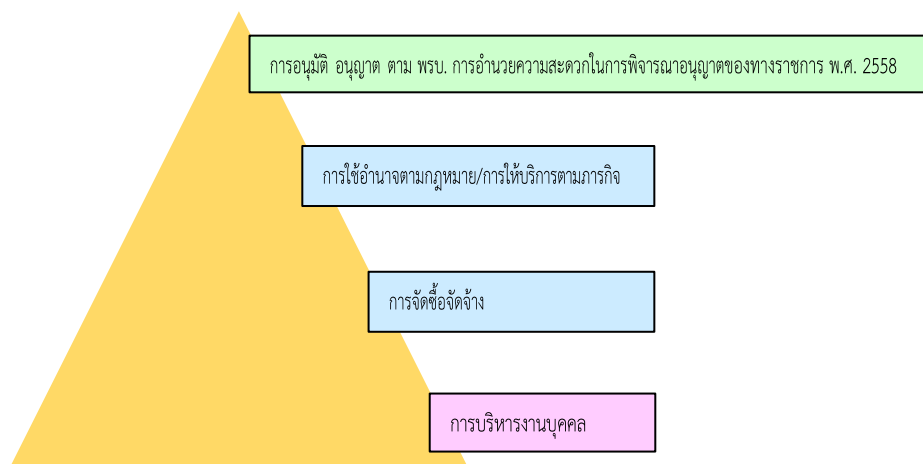
๕. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตแบ่งประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ การบริหารงานบุคคล

๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๓ ขั้นตอน และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

๖.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๖.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๖.๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยง หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และ ด้านผลกระทบ รายละเอียดดังนี้

- โอกาส (Likelihood) พิจารณาจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นๆ โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

การกำหนดเกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ดังนี้

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการกระทำการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำการทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (ร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อย (ไม่เกินร้อยละ ๑)

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านการเงิน

ระดับ	เขตสี (zone)	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕		สูงมาก	มากกว่า ๑๐ ล้านบาท
๔		สูง	มากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓		ปานกลาง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ - ๓๐๐,๐๐๐ บาท
๒		น้อย	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑		น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๓. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่มีใช้ทางด้านการเงิน

ระดับ	ความรุนแรง
๕	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ถูกกลโกงซึ่งมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาลหรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	<ul style="list-style-type: none"> - ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดความรุนแรงน้อยมาก - เกิดขึ้นกับบุคคลภายในองค์กร

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

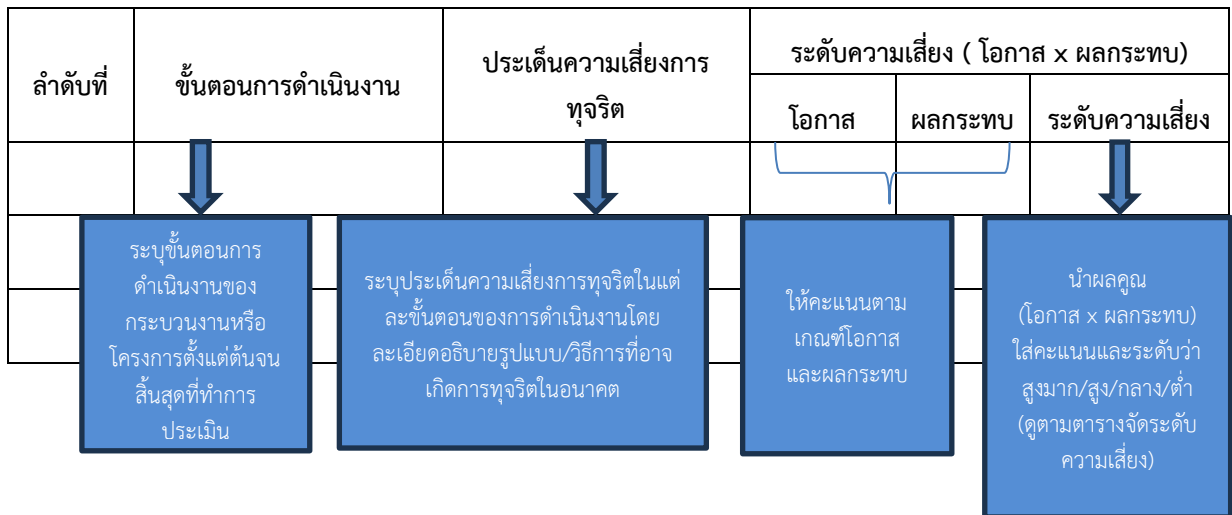
ระดับคะแนนความเสี่ยง	จัดระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง	พื้นที่สี
๑ - ๕	ระดับต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง	
๖ - ๑๐	ระดับปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)	
๑๑ - ๑๖	ระดับสูง	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)	
๑๗ - ๒๕	ระดับสูงมาก	ถ่ายโอนความเสี่ยง	

Risk Assessment Matrix			โอกาสเกิด/ความเป็นไปได้ (Likelihood)				
			ต่ำมาก/ น้อยมาก	ต่ำ/น้อย	ปานกลาง	สูง/บ่อย	สูงมาก/ บ่อยมาก
			๑	๒	๓	๔	๕
ผลกระทบ/ความรุนแรง (Impact)	สูงมาก/วิกฤติ	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	สูง	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	ปานกลาง	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	ต่ำ/น้อย	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	น้อยมาก	๑	๑	๒	๓	๔	๕

ระดับความความถี่ = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยง การทุจริต โดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตและระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยง การทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินคุณค่า เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติม) เพิ่มพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตให้กิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการยืนยันผลว่า

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปอย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผล ว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุม ไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	เคยเกิดขึ้นแล้ว	ยังไม่เคยเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง				มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง		
๑. การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนในขั้นตอนการอนุญาตเพื่อเร่งรัดให้มีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว ถ้าไม่ทำให้ผลประโยชน์จะประวิงเวลาในการดำเนินการ	-	√	๔	๕	๒๐	สูงมาก	๑. จัดทำคู่มือสำหรับบริการประชาชน โดยกำหนดลำดับขั้นตอนระยะเวลาดำเนินการจนแล้วเสร็จประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ ๒. สร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้ปฏิบัติตามกรอบคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงมีอย่างเคร่งครัด ๓. จัดทำมาตรการ (No Gift Policy) และประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่	ทุกสำนัก/กองงานต่างๆ
		-	√	๔	๕	๒๐	สูงมาก		

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	เคยเกิดขึ้นแล้ว	ยังไม่เคยเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง				มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง		
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ	๑. การเรียกรับผลประโยชน์หรือของกำนัลจากการบริการตามภารกิจ	-	√	๔	๕	๒๐	สูงมาก	๑. จัดโครงการอบรมส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมในการปฏิบัติงาน สร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน เช่น กิจกรรม No gift Policy เป็นต้น	ทุกสำนัก/กองงานต่างๆ
	๒. เรียกรับประโยชน์โดยการประเมินภาษีให้น้อยลงเพื่อแลกกับสินบน	-	√	๔	๕	๑๐	สูงมาก	๒. จัดทำมาตรการ (No Gift Policy) และประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่	
	๓. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีกฎหมายหรือระเบียบรองรับ	-	√	๕	๕	๒๕	สูงมาก	๓. แจ้งให้พนักงาน/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมายที่รองรับ และติดตามหนังสือสั่งการต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง	

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	เคยเกิดขึ้นแล้ว	ยังไม่เคยเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง				มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง		
<p>๓. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน</p>	<p>๑. เรียกรับหรือยอมรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อหรือจัดจ้าง โดยร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับ การพิจารณาก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้พัสดุไม่มีคุณภาพไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือความต้องการใช้งาน</p> <p>๒. การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้างหรือห้างร้าน</p>	-	√	๔	๕	๒๐	สูงมาก	<p>๑. สร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้ปฏิบัติตามกรอบคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงมีอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. จัดทำมาตรการ No Gift Policy และประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๓. จัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนไม่เห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม</p>	ทุก สำนัก/ กองงาน ต่างๆ
		-	√	๔	๕	๒๐	สูงมาก		

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	เคยเกิดขึ้นแล้ว	ยังไม่เคยเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง				มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง		
๔. การบริหารงานบุคคล	๑. การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอนย้าย รับโอน การเลื่อนตำแหน่งการเลื่อนขั้นเงินเดือน การต่อสัญญาจ้าง การมอบหมายงานที่ไม่เป็นธรรมหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหรือสัญญาจ้าง	-	√	๔	๕	๒๐	สูงมาก	๑. จัดทำมาตรการ No Gift Policy และประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานและความเป็นธรรมของการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทุกตำแหน่ง	

